

Wołność, równość i... dobrobyt?

10 maja 2011

Południowoafrykańskie kopalnie złota, będące w posiadaniu rodzin Nelsona Mandeli i Jacoba Zuma są oskarżane o wykorzystywanie politycznych koneksji w celu uniknięcia odpowiedzialności za nadużycia względem pracowników. Kompani wydobywczej zarzuca się również czerpanie zysku ze sprzedaży aktywów kopalni, które nie należą do politycznych klanów.

O CO CHODZI?

18 miesięcy temu powiązana z politykami kompania Aurora Empowerment Systems przejęła kontrolę nad dwoma kopalniami złota w pobliżu Johannesburga. Górnicze związki zawodowe w RPA przedstawiają dane, z których wynika, że właściciele firmy zalegają swoim pracownikom z wypłatą ponad 12 milionów randów (ok. 1,8 mln dolarów amerykańskich).

Dyrektorem firmy Aurora jest Zondwa Gadaffi Mandela, wnuk byłego prezydenta RPA, Nelsona Mandeli. Przewodniczącym zarządu jest bratanek obecnego prezydenta Khulubuse Zuma, zaś kolejnym członkiem zarządu jest osobisty doradca prezydenta Jacoba Zuma – Michael Hulley. Pomimo braku jakiegokolwiek doświadczenia w zarządzaniu kopalniami złota, po bankructwie poprzedniego właściciela, sąd najwyższy przyznał kontrolę nad kopalniami firmie Aurora. Tym samym Aurora pokonała inne kompanie górnicze w wartym 92 miliony dolarów interesie.

Od tego czasu firma stała się obiektem kontrowersji w RPA. Jej krytycy, w tym pracownicy, mówią o poważnych nadużyciach prawnych, których uniknęła dzięki rodzinnym powiązaniom zarządu z najważniejszymi ludźmi w państwie. Gdy w październiku 2009 roku Aurora przejęła kontrolę nad dwoma kopalniami, nowi właściciele obiecali pracownikom stałą pracę, zapewnienie godnych warunków mieszkaniowych i dofinansowanie stypendiów dla dzieci pracowników. Zwątpienie w te obietnice

wyraził m.in. Frans Baleni, sekretarz generalny największego związku zawodowego, Narodowego Związku Pracowników Kopalni (NUM), bliskiego politycznego sojusznika rządzącego Afrykańskiego Kongresu Narodowego (ANC).

ANC, który cieszy się opinią pogromcy apartheidu, bazował na hasłach komunistycznych, blisko współpracował przez cały okres działalności z Komunistyczną Partią Południowej Afryki (SACP). Po obaleniu systemu segregacji, prowadzeni przez Mandelę i ANC czarni mieszkańcy RPA zostali omamieni obietnicami nie tylko wolności i równości, ale i dostatniego, bezpiecznego życia pod skrzydłami komunizujących opiekunów narodu. Głosząc ideały komunistyczne, skrywane przez media przed światową opinią publiczną w zamian za serwowaną jej tezę o „walce o rasową równość”, ANC jawił się jako siła wyzwolenia i gwarancji dobrobytu Południowej Afryki. Kolejne lata zweryfikowały ten entuzjizm.

Po zaledwie dwóch miesiącach od objęcia władzy nad kopalniami Aurora zaczęła zalegać z wypłatami dla pracowników. Przez pierwsze trzy miesiące 2010 roku pracownicy nie otrzymali żadnej zapłaty za swoją pracę. W tym czasie zarząd odmawiał mediom jakichkolwiek komentarzy w tej sprawie, nie chciał też wydać stosownego oświadczenia. Wielu z ponad pięciu tysięcy zatrudnionych w dwóch kopalniach pracowników żyje dziś z podarunków i paczek żywnościowych dostarczanych przez związki zawodowe.

Tymczasem paczki żywieniowe dostarczane są dla nich również przez partię ANC, która nie podjęła żadnych kroków w celu wyegzekwowania od zarządców Aurory płatności dla pracowników, ani nie zajęła się tematem w żaden sposób. Pracownicy nie mają złudzeń co do motywów działania partii, paczki z jedzeniem mają skłonić ich do oddania głosu na rządzący od 16 lat Kongres.

Nie są to jednak wszystkie upokorzenia, które znosić muszą oni z ręki tych, którzy „przynieśli im wolność i równość”. Podczas

gdy pracownicy nie otrzymują wynagrodzenia, prezes Aurory przeznacza milion randów (ok. 150 tysięcy dolarów) na kampanię wyborczą ANC! Przeciwno temu posunięciu zaprotestował związek NUM, żądając od partii zwrotu pieniędzy do firmy, ta jednak odmówiła. Obopólna korzyść zarządu firmy i władz krajowych zostaje podtrzymana. Ci pierwsi nie są krytykowani przez władze, które sami hojnie sponsorują, ci drudzy nie zaprzatają sobie głowy interwencją w obronie miejsc pracy i naprawą sytuacji w jakiej znaleźli się pracownicy.

RABUNEK W BIAŁY DZIEŃ

W kopalniach rozpoczęła się również realizacja znanego już w RPA scenariusza, podobnego do tego jaki miał miejsce w przypadku przekazywanych w ramach redystrybucji czarnym właścicielom farm. A ten obejmuje wyprzedawanie z kopalni co się tylko da. Znajdująca się w Grootvlei kopalnia była jedną z najnowocześniejszych w kraju, dopóki kontroli nad nią nie przejęła Aurora. Wtedy zezłomowano warte 6 milionów dolarów maszyny. „-To co tu widzimy to najlepszy przykład rozboju w biały dzień, ponieważ Aurora właściwie nie posiada już kopalni” – mówi Gideon du Plessis, zastępca sekretarza generalnego Solidarity, związku zawodowego pracowników kopalni, reprezentującego wykwalifikowanych, głównie białych pracowników. Od początku Aurora nie zabezpieczyła właściwie finansowania wydobywania, pomimo zapewnień prezesa Mandeli o planowanym zysku od 5 do 10 miliardów dolarów w ciągu pierwszych 10 lat.

– Niektórzy ludzie wierzą, że Aurora tak naprawdę nigdy nie była zainteresowana prowadzeniem kopalni, widząc duży i szybki zysk w wyprzedaży jej wyposażenia – powiedział du Plessis. Władze Aurory twierdzą, że sprzęt został rozkradziony i sprzedany przez nielegalnych wydobywców, stanowiących w RPA poważny problem. Du Plessis twierdzi jednak, że ten scenariusz jest mało prawdopodobny, gdyż nielegalni górnicy nie mieliby sprzętu transportowego, by być zdolnymi zlikwidować całą kopalnię, nie mówiąc już o tym gdzie i komu mieliby sprzedać

skradzione maszyny.

Zamknięcie szybów kopalni w Grootvlei dotknęło mocno gospodarkę w pobliżu miasta Springs. Byli pracownicy Aurory (biali i czarni) sprzedają posiadane dobra, by przetrwać po likwidacji miejsc pracy. Desperacja pozbawionych dochodów pracowników prowadziła nawet do największych tragedii jak samobójstwa.

Tak, na przykładzie jednej tylko gałęzi gospodarki będącej niegdyś, obok rolnictwa, ostoją stabilności RPA, wygląda dziś rzeczywistość tego kraju. Rządzonego przez uwielbianych na świecie „bojowników o wolność”, którzy mieli wyzwolić ich od władzy znienawidzonych białych i zapewnić dobrobyt, wolność, równość i szczęście zgodne z komunistycznymi ideałami czarnych liderów.

Źródło: [Autonom](#)